

محمد پزشکی

با ۱۸ سال سابقه خدمت و مدرک
تحصیلی کارشناسی ارشد جغرافیای شاغل
در شهرستان بلبسر

شهرام امامقلی

با ۸ سال سابقه خدمت
و مدرک تحصیلی
کارشناسی ارشد جغرافیا
در گرایش اقلیم‌شناسی
در عباس‌آباد

علی اصغر هادیان

با ۲۵ سال سابقه خدمت
و مدرک کارشناسی ارشد
در رشته جغرافیای طبیعی
با گرایش ژئومورفولوژی-
هیدرولوژی شاغل در
ناحیه یک‌ساری

عبدالله لطفی

با ۲۰ سال سابقه خدمت و
مدرک کارشناسی ارشد در
جغرافیای سیاسی شاغل در
سوادکوه

سیف‌الله رؤفی

با ۲۵ سال سابقه خدمت
و مدرک کارشناسی ارشد
جغرافیای شاغل در تنکابن

گپ و گفتی با معلمان جغرافیا

در استان

مازندران

دکتر مهدی چوبینه

سید حامد شهرداری

با ۲۰ سال سابقه خدمت
و مدرک کارشناسی ارشد
در جغرافیای شاغل در
شهرستان بلبسر

محمد قنبر زاده

با ۱۹ سال سابقه خدمت
و مدرک تحصیلی
کارشناسی ارشد جغرافیا
در گرایش برنامه‌ریزی
روستایی، شاغل در ناحیه
یک‌ساری

هاجر مرادی

با ۱۹ سال سابقه خدمت
و مدرک کارشناسی
ارشد جغرافیای در گرایش
جغرافیای سیاسی شاغل
در قائم‌شهر

حمیرا ریاحی

با ۲۲ سال سابقه
خدمت و مدرک کارشناسی
ارشد جغرافیای در گرایش
جغرافیای سیاسی شاغل
در ساری

سه‌شنبه ۱۴ دی‌ماه سال ۱۳۸۹، فرصتی به‌دست آمد تا در جمع دبیران جغرافیای استان مازندران باشیم. سالن اجتماعات اداره آموزش و پرورش منطقه شیرگاه و مسئولین صمیمی و با محبت آن، میزبان این نشست بودند. با هماهنگیهای انجام‌شده، در این جلسه سرگروه‌های آموزشی جغرافیای شهرستان و مناطق آموزش و پرورش استان شرکت داشتند. در ابتدا آقای **عموژاد**، ریاست منطقه شیرگاه، ضمن خیرمقدم، مطالب مفیدی در زمینه امکانات جغرافیا در توسعه آموزشهای عمومی ایراد کردند. آقای **رسولی**، هماهنگ‌کننده استان مازندران، **هادیان**، سرگروه جغرافیای استان و **شهادی** همکار ایشان، و آقای **نریمان**، معلم جغرافیای شیرگاه، زحمت بسیاری برای هرچه بهتر برپا شدن این نشست کشیده بودند. پیش از شروع جلسه، اطلاعات مکتوب مفیدی در مورد جغرافیای شیرگاه به شرکت‌کنندگان دادند که به احترام زحمات ایشان، بخشی از این مطالب جغرافیایی برای خوانندگان نقل می‌شود. در خلال جلسه یک روزه، گفت‌گویی با تنی چند از همکاران این استان داشتیم که مشروح آن نیز تقدیم می‌گردد.

موقعیت جغرافیای بخش شیرگاه

منطقه شیرگاه بین ۳۶ درجه و ۱۱ دقیقه تا ۳۶ درجه و ۲۲ دقیقه عرض شمالی و ۵۲ درجه و ۴۴ دقیقه تا ۵۲ درجه و ۵۳ دقیقه طول شرقی واقع شده است. شیرگاه در شمالی‌ترین قسمت شهرستان سوادکوه قرار دارد. این منطقه از شمال به شهرستان قائمشهر، از جنوب به منطقه زیرآب، از شرق به منطقه دودانگه ساری و از غرب به بخش غربی شهرستان بابل محدود می‌شود. شیرگاه دارای ۲ دهستان و ۵۰ روستاست. دهستان شرق و غرب شیرگاه ۲۶۷ کیلومتر مربع مساحت و ۱۲ هزار نفر جمعیت دارد و در دهستان شرق و غرب لفور، با ۲۲۲ کیلومتر مربع وسعت، هشت هزار نفر زندگی می‌کنند.

شهر شیرگاه یکی از چهار شهر شهرستان سوادکوه است که حدود پنج کیلومتر مربع مساحت و ۱۳ هزار نفر جمعیت دارد. این جمعیت نزدیک به نیمی از جمعیت ۳۳ هزار نفری شهرستان سوادکوه است که از مطلوب بودن شرایط جغرافیایی شیرگاه برای سکونت حکایت دارد. شهر شیرگاه محل تلاقی دو رود مهم «تالار» و «کسلیمان» است که اولی از منطقه آلاشت و گردنه‌های دوگل سرچشمه می‌گیرد و در اغلب مواقع سال همراه با رسوبات فراوان است؛ برعکس رود کسلیمان که در اغلب روزهای سال آبی زلال و روشن دارد و تنها به‌هنگام ریزشهای شدید جوی، گل‌آلود می‌شود.

شیرگاه دارای آب و هوای خنثی است و در فاصله ۵۰ کیلومتری دریای خزر قرار گرفته است. از این رو دارای پوشش گیاهی مطلوبی است، به‌نحوی که ۷۵ هزار هکتار جنگل، هفت هزار هکتار مرتع، دو هزار هکتار شالیزار، ۱۲۸۰ هکتار باغات، ۷۵۰ هکتار مزارع گندم و جو و ۲۳ هکتار زمین زیر کشت کلزا و سویا دارد.

وجه تسمیه شیرگاه

بنا به اظهار اهالی محل، نام قبلی این منطقه «خارخون» بوده است و علت آن وجود خارهای فراوان بوده که دامداران را هنگام چرای دام دچار زحمت می‌کرده است. درواقع، خارهایی که موجب خون‌ریزی دست و پای آنها می‌شد، علت این نام‌گذاری بوده است. اما در تغییر نام خارخون به شیرگاه چند روایت شنیدنی وجود دارد.

یکی آن که با توجه به جنگلی بودن این منطقه، بیشتر محل زیست شیر ایرانی بود و پسوند «گاه» به معنای مکان و محل (مانند دانشگاه یعنی محل دانش یا تعمیرگاه محل تعمیر) به محل زندگی شیر اطلاق می‌شده است. طبق روایت دیگری، وجود گله‌های متعدد گاو در این منطقه و عرضه محصول اصلی آن یعنی شیر به دیگران، سبب شده است که این شهر را شیرگاه، به معنی محلی که شیر گاو فراوان دارد، نام‌گذاری کنند.

داستان سوم حکایتی است از زبان سالمندان این منطقه که می‌گویند: در

گذشته‌های دور، روزی شیری وحشی برای شکار گوساله‌ای به آن حمله می‌کند و گاو در دفاع از گوساله‌اش، شکم شیر را می‌دراند. پس از آن، خارخون به «شیر-گاو» تغییر نام می‌یابد و به مرور زمان، «واو» به «ه» تبدیل می‌شود. روایت چهارم که منطقی‌تر به نظر می‌رسد آن است که در زبان محلی، «شیر» به معنی تر، مرطوب و خیس به کار می‌رود. با توجه به موقعیت جغرافیای این محل که میزان بارش بالایی دارد، به آن «شیرگاه»، یعنی به محلی که تر و مرطوب است، اطلاق کرده‌اند. هر کدام از این حکایتها را که بپذیریم، در مورد یک نکته نمی‌توان تردید کرد و آن زیبایی این محل و لطافت هوای آن است که در آن، از رطوبت اشباع سواحل دریای خزر و یا کمبود فشار هوای ارتفاعات خبری نیست و همه عناصر در اعتدال قرار گرفته‌اند. شهر شیرگاه را شهر «پلها» هم می‌نامند و علت آن وجود پلهای متعدد و تاریخی در این شهر است که به‌خصوص از دوران صفوی ساخته شده و رفت‌وآمد ساکنین دوسوی شهر را میسر ساخته‌اند. شیرگاه محل احداث تنها کارخانه تولید تراورس در سال ۱۳۱۱ شمسی در ایران است که الوارهای تراورس راه‌آهن را تأمین می‌کرده و در حال حاضر به دلیل کمتر استفاده کردن از الوار چوبی، فعالیت آن محدود شده است.

شرکت‌کنندگان، در پاسخ به این سؤال که: «نظراتان درباره برنامه‌های فعلی آموزش جغرافیا چیست»، چنین اظهار نظر کردند:

هادیان: آموزش باید جنبه کاربردی و عملی داشته باشد و ایجاد انگیزه کند. نمی‌توان با قاطعیت بیان کرد که نقش و جنبه کاربردی آن چگونه است، ولی با امکانات موجود می‌تواند در مقطع زمانی فعلی تقریباً مفید واقع شود.

شهادی: برنامه‌های آموزشی که در سالهای اخیر در راستای تغییر محتوای کتب درسی جغرافیا اجرا شده، بسیار سودمند بوده‌اند. ارائه مطالب جدید و به‌روز نقش مؤثری در ارتقای جایگاه جغرافیا بین دانش‌آموزان و در جامعه خواهد داشت. **پزشکی:** بیشتر توصیفی است. اگر مطالب جنبه کاربردی داشته باشند، اهمیت و ارزش بیشتری خواهند داشت.

امامقلی: در حال حاضر علم جغرافیا به‌صورت کاربردی مطرح می‌شود و از حالت محض و سنتی که فقط به ذکر اسامی مکانها اختصاص داشت، خارج شده است. اگر به‌صورت کاربردی تر مطرح شود که در جامعه ملموس باشد و به سوی مدیریت محیط هدایت شود، جایگاه بهتری خواهد یافت.

قنبرزاده: آشنایی همه همکاران با نقش IT در فرایند یادگیری و حذف سوالات جغرافیا برنامه فعلی را غنی تر می‌سازد.

لطفی: خوش‌بختانه روند کاربردی تری در فرایند یاددهی و یادگیری نسبت به دهه‌های گذشته پیدا کرده است، اما تارسیدن به شرایط آرمانی و تحقق خواسته‌های علمی، مسیری طولانی درپیش است که با تلاش دبیران و کارشناسان این رشته، مسلماً برآورده خواهد شد.

رئوفی: با توجه به پیشرفتهای علمی حال حاضر، کافی نیست.

ریاحی: با توجه به اهمیت این رشته و درس و کاربردی بودن آن در تمام دوره‌های زندگی و در همه سازمانها و ادارات، متأسفانه توجه اساسی صورت نپذیرفته است و هنوز برنامه‌های فعلی آموزش جغرافیا فقط جنبه حفظ کردن مطالب را دارد. هنوز این درس با پرسش و پاسخهای شفاهی یا کتبی ارزیابی می‌شود، در صورتی که باید در روند آموزش جغرافیا تغییر صورت پذیرد و بیشتر جنبه میدانی و مشاهده‌ای داشته باشد.

مرادی: آموزش کاربردی تر شده و کتابهای جغرافیا بسیار باکیفیت هستند. البته کتاب جغرافیای پیش‌دانشگاهی جای بحث دارد، چرا که این کتاب مباحث زیادی دارد، ولی خیلی مختصر به آنها پرداخته شده است.

شهادتی: بسیاری از مشکلات حرفه‌ای در زمینه آموزش جغرافیا در ارتباط با مشکلات موجود در آموزش و پرورش هستند و رفع مشکلات ساختاری آموزش و پرورش می‌تواند مشکلات آموزشی جغرافیا را نیز رفع سازد

سپس از شرکت کنندگان خواسته شد مشکلات حرفه‌ای خود را در زمینه آموزش جغرافیا بیان کنند. پاسخ همکاران چنین بود.

هادیان: در درجه اول ابزار و وسایل کمک آموزشی و فناوری باید در سطح مدارس و برای مدیران و مسئولین به عنوان یک وسیله کمک آموزشی با اهمیت معرفی شود. هم چنین، باید برای روشهای نوین تدریس، به عنوان مثال کاربرد IT و غیره، در ارزشیابی نمره منظور گردد.

شهادتی: بسیاری از مشکلات حرفه‌ای در زمینه آموزش جغرافیا در ارتباط با مشکلات موجود در آموزش و پرورش هستند و رفع مشکلات ساختاری آموزش و پرورش می‌تواند مشکلات آموزشی جغرافیا را نیز رفع سازد. از جمله مشکلات قابل ذکر می‌توان به عدم توجه به برخی دروس مانند جغرافیا، مشکل کنکور و ناآشنایی و بی‌علاقگی برخی دبیران اشاره کرد.

پژشکی: کمبود تجهیزات و امکانات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری. **امامقلی:** بیشتر اطلاعات جغرافی دانها و جغرافی خوانها به صورت نظری است و اطلاعاتشان به روز نیست. اگر در زمینه آموزش جغرافیا، اطلاعات معلمان به روز باشد و از انواع نرم‌افزارهای آموزشی استفاده کنند، مشکلات نیز برطرف می‌شوند.

قنبرزاده: فقدان ابزار لازم برای انجام برخی فعالیت‌های آموزشی که ناشی از محدودیت و کمبود هزینه‌های مالی است.

لطفی: کمبود تجهیزات و ابزار نوین آموزشی، خصوصاً بحث کارگاه‌های آموزش جغرافیا؛ محدود بودن فضای کلاس و زمان آموزش برای عملیاتی کردن خواسته‌های آموزشی؛ عینیت‌بخشیدن و تبلور جغرافیا در ذهن مدیران مدارس و حوزه‌های ستادی.

رئوفی: عدم توجه به درس جغرافیا در مدارس و زائد دانستن آن. **ریاحی:** کمبود یا بهتر گفته شود، مساعدت نکردن رده‌های متفاوت مسئولین برای برپایی و برقراری امکانات در فضای داخل مدرسه یا خارج از مدرسه، و کم‌اهمیت دادن به این درس در بین رشته‌های علوم پایه.

مرادی: همکاری نکردن بعضی مدیران محترم مدارس در برگزاری اردوهای علمی (البته به شخصه از مدیرانم راضی هستم)، و نیز کمبود فضاهای آموزشی در مدرسه و آزمایشگاه برای نگهداری دست‌ساخته‌ها، فیلم‌ها و...

سومین موضوعی که با شرکت کنندگان در این بحث در میان گذاشته شد، موضوع کمبودها و کاستی‌های آنان در زمینه آموزش جغرافیا بود؛ اگرچه برخی از این عزیزان در پاسخ به سوالات قبلی به نوعی به آن اشاره داشتند. اما بشنویم پاسخ این سؤال را:

هادیان: در درجه اول لازم است، نگاه و نگرش مسئولین نسبت به آموزش جغرافیا و اهمیت آن مثبت باشد. وسایل و ابزار مورد نیاز برای اجرای روشهای تدریس هم باید مهیا شود.

شهادتی: محدودیت منابع آموزشی مفید در زمینه جغرافیا؛ فقدان مدل‌های کمک آموزشی؛ عدم حمایت از نیروهای خلاق در این زمینه؛ عدم درک درست برخی مدیران از اهمیت IT و ابزار کمک آموزشی در زمینه جغرافیا؛ کمبود وقت؛ حجم زیاد برخی از کتب.

پژشکی: کم اهمیت دادن به این علم و عدم همکاری مسئولین مربوطه در انجام بازدیدها و برگزاری اردوهای علمی.

امامقلی: با کمبودهایی در زمینه وسایل کمک آموزشی، انواع نقشه و ماکت، فیلم آموزشی، انیمیشن، انواع سی‌دی‌های آموزشی، و مهم‌تر از همه، آزمایشگاه جغرافیا روبرو هستیم. از آنجا که به نظر همه علمای جغرافیا «طبیعت آزمایشگاه جغرافیاست»، بنابراین حداقل سالی چندبار کلاسهای درس در طبیعت برگزار شوند. این شیوه در بسیاری از کشورهای دیگر نیز اجرا می‌شود.

قنبرزاده: نبود آزمایشگاه برای جغرافیا؛ فقدان انجمنهای جغرافیایی؛ انجام

نگرفتن پژوهشهای جغرافیایی در سطح استان.

لطفی: در دست‌رس نبودن نرم‌افزارهای آموزشی؛ کمبود تصاویر، اطلاعات و آمارنامه‌های به‌روز در کتاب؛ کمبود تجهیزات تصویری (پروژکشن) در کلاسهای ضمن خدمت آموزشی برای پیشبرد و هم‌اندیشی در زمینه آموزش جغرافیا بین همکاران.

رئوفی: نامناسب بودن نقشه‌ها و موجود نبودن نرم‌افزار تخصصی که تهیه آن هزینه بالایی دارد.

ریاحی: معلم می‌تواند با حداقل امکانات حداکثر بهره‌وری را داشته باشد، ولی با توجه به شیوه‌های جدید آموزشی، معلمان باید آموزش لازم را برای تهیه و ساخت نرم‌افزارهای آموزشی و محتوای الکترونیکی ببینند تا بتوانند درک مطلب را ملموس‌تر کنند.

مرادی: در بعضی از مدارس ما حتی یک رایانه برای آموزش مفاهیم جغرافیایی در اختیار دبیر قرار نمی‌دهند. حتی از نقشه و کره هم خبری نیست. در حالی که برای بسیاری از کارهای پیش‌یا افتاده، هزینه زیادی صرف می‌شود.

در سؤال بعدی از جمع پرسیده شد، به نظر شما محتوای کتب درسی جغرافیا چه مشکلاتی دارد؟ این سؤال از این‌رو مطرح شد که در بازدیدهایی که از مناطق و استانها داشتیم، اغلب همکاران به مشکلات محتوای کتب فعلی جغرافیا اشاره می‌کردند، اما زمانی که از آنها می‌خواستیم مصادیق این مشکلات را بیان کنند، به غیر از کلیات و یا موارد بسیار جزئی هیچ‌گاه به رویکردها، دیدگاهها و تفاوت‌های فلسفی آموزشهای جغرافیا اشاره‌ای نمی‌کردند. حال ببینیم همکاران پاسخ‌دهنده در این زمینه چه بیان داشته‌اند:

هادیان: محتوا به خصوص باید از جنبه‌های کاربردی و عینی، به‌ویژه در بخش روستایی، شهری، محیط‌زیست و گردشگری به‌روز باشد و دانش آموز را با موضوعات کتاب درگیر کند.

شهادتی: کتب درسی جغرافیا در سالهای اخیر تغییرات بسیار خوبی داشته‌اند و با رفع برخی اشکالات علمی، تصویری، تاپیی و... برابر علمی کتب افزوده می‌شود. ناهماهنگی‌هایی نیز در برخی مطالب کتب درسی جغرافیا در پایه‌های متفاوت مشاهده می‌شود.

پژشکی: برخی مباحث بسیار سطحی و آسان بیان شده‌اند، در حالی که حداقل باید مانند رشته‌های دیگر علمی در مدارس، با مفاهیم خاص و تخصصی بیان می‌شدند.

امامقلی: در حال حاضر محتوای کتب درسی از حالت فقط دانش که در زمان قدیم فقط به ذکر اسامی اختصاص داشت، خارج شده و در حال حاضر به صورت کاربردی است. در آینده، با توجه به پیشرفت‌های علمی سایر رشته‌ها، اگر جغرافیا هم گام با بقیه رشته‌ها حرکت نکند، باز هم به صورت سنتی خواهد بود.

قنبرزاده: سعی شود مفاهیم جغرافیایی به شیوه‌های علمی بیان شوند تا زمینه برای پژوهش و تحقیقات به وجود آید.

لطفی: تردیدی نیست که روند بهتری در محتوای کتب درسی پیدا شده است، اما به نظر می‌رسد برخی مفاهیم کتاب به تعمق بیشتری نیاز دارند و باید از همه امکانات و فعالیت‌های تحلیلی، علمی و کاربردی در جغرافیا بهره‌مند شد.

رئوفی: آمارها نامناسب و گاه قدیمی هستند.

ریاحی: بهتر بود به جای مثالهایی که از کشورها و موارد خارجی زده شده است، بیشتر مثالهای داخلی کشور خردمان عنوان می‌شد. بحثهایی مثل آلودگی‌ها، هدررفتن آب و... را می‌توانستند مطرح کنند.

مرادی: در صفحه‌هایی از کتاب اشتباه چاپی به چشم می‌خورد که علی‌رغم تذکر در مورد آنها، هنوز اصلاح نشده‌اند. مثلاً بحث **نشست هوا** در کتاب جغرافیای دوم انسانی **نشست** ذکر شده است. نقشه‌ها هم جای بحث دارند. بعد از برنامه‌های درسی و محتوای کتب جغرافیا و مشکلات آنها، به سراغ «رشد آموزش جغرافیا» رفتیم و نظر شرکت کنندگان را درباره آن جویا شدیم. اولین سؤال این‌گونه مطرح شد: «نظرتان دربارهٔ مجلهٔ رشد آموزش جغرافیا چیست؟»

هادیان: این مجله حاوی موضوعات و منابع متنوع و کاربردی است، ولی احساس می‌شود، به موقع به دست همکاران در سطح کشور نمی‌رسد. بنابراین توصیه می‌شود، در سطح استان از منابع کافی در نحوه توزیع مناسب بهره گرفته شود.

شهادایی: مجله رشد آموزش جغرافیا منبعی معتبر در راستای آموزشی جغرافیاست و با توجه به محدود و انگشت‌شمار بودن این نوع مجلات تخصصی، بسیار کاربردی است.

پزشکی: مجله بسیار خوبی است. مطالب مورد نیاز معلم را در اختیارش می‌گذارد. اگر در هر شماره، بخشی به عنوان معرفی سایت‌های جغرافیایی اختصاص یابد، بهتر است.

امامقلی: مجله آموزش خیلی خوبی است و اطلاعات به‌روز و مقالات علمی خوبی که زیر نظر استادان تولید شده‌اند، منتشر می‌کند.

قنبرزاده: در تمام سطوح جغرافیایی، دیدگاه‌های بسیار مطلوبی دارد.

لطفی: انتشار «رشد آموزش جغرافیا» نشانه اهمیت است که به تعالی رشد علم جغرافیا داده می‌شود. در این مجله، دبیران فرهیخته راهکارهای آموزشی، علمی و تجربی خود را به مخاطبان محترم ارائه می‌دهند.

رئوفی: مطلوب است. توصیه می‌شود مقالات چاپ شده هر چه بیشتر با تدریس مطالب درسی تناسب داشته باشند.

ریاحی: مجله‌ای مناسب برای ارتقای سطح علمی دبیران این رشته است.

مرادی: برای من بسیار جذاب است و تقریباً تمام شماره‌های آن را تا به حال مطالعه کرده‌ام. از دست‌اندرکاران آن بسیار سپاس گزارم.

سؤال بعدی این بود که: «مجله رشد آموزش جغرافیا در بهبود برنامه درسی چه نقشی می‌تواند داشته باشد؟» شرکت‌کنندگان چنین پاسخ دادند:

هادیان: نقش بسیار مؤثر. چون در راستای کتب درسی جغرافیاست و خواننده از دانش آموز و معلم گرفته تا دانشگاهیان، می‌تواند استفاده لازم را از آن ببرند.

شهادایی: در صورتی که مقالات مجله رشد آموزش جغرافیا در ارتباط مستقیم با مطالب کتب درسی جغرافیا باشند و به رفع مشکلات همکاران در زمینه آموزش مطالب مطرح شده در کتب درسی بپردازند، بسیار مفید و سودمندتر خواهد بود.

پزشکی: در برخی جنبه‌های درسی، می‌تواند به عنوان یک منبع کمک آموزشی خوب مورد استفاده دبیران و دانش آموزان و غیره قرار گیرد.

امامقلی: مجله رشد آموزش جغرافیا، چون با توجه به اطلاعات کامل و زیر نظر افراد مجرب هیئت تحریریه تهیه می‌شود، در نتیجه مفید واقع می‌گردد.

قنبرزاده: یافته‌های پژوهشی را در اختیار معلم قرار می‌دهد.

لطفی: هر دبیری می‌تواند برحسب نیاز خود و با توجه به شرایط کلاس و نیاز دانش آموزان، از مضامین و مطالب آن استفاده کند و زمینه‌های فکری آن را به دانش آموزان با همکاران انتقال دهد.

رئوفی: در صورت همراه شدن با س‌دی بهتر خواهد بود.

ریاحی: به نسبت برای من مناسب است.

مرادی: هم مطالب و هم تصاویر آن می‌تواند نقش بسیار مهمی در بالابردن کیفیت آموزشی دبیران و دانش آموزان ایفا کند.

از شرکت‌کنندگان در این برنامه پرسیده شد: «رشد آموزش جغرافیا در زمینه کمک به معلمان چه انتظاراتی دارید؟» این سؤال به منظور جمع‌آوری دیدگاه‌ها و نظرات مخاطبان مجله انجام شد تا براساس یافته‌های آن بتوان در سازمان‌دهی محتوای مجله تجدیدنظر و تغییر لازم را به عمل آورد. پاسخها از این قرار بودند:

هادیان: به آن بخش از موضوعات کتاب درسی که احساس می‌شود اکثر دبیران از نظر ارائه موضوع، و تجزیه و تحلیل در کلاس درس مشکل دارند، بپردازد و روش‌های یادگیری و تدریس را به دبیران معرفی کند.

شهادایی: مقالات مجله بیشتر در زمینه معرفی و ساخت ابزار کمک آموزشی جغرافیا، نرم‌افزارهای کمک آموزشی در حیطه جغرافیا، پوسترها و چارتهای کمک آموزشی در جغرافیا هستند که با کتاب و تدریس معلمان ارتباط مستقیم دارد.

پزشکی: اگر در زمینه مطالب درسی مقالاتی ارائه شوند، کمک مؤثری به معلمان خواهد بود. گاهی برخی موضوعات خارج از مفاهیم کتاب‌های درسی دبیرستان هستند که البته برای معلمان خوب، اما برای دانش آموزان کمی سنگین است.

امامقلی: با توجه به اختصاصی بودن مجله، انتظار می‌رود بهترین مقالات علمی و کاربردی در آن درج شود.

قنبرزاده: راهنمای کمک آموزشی معلمان باشد و به بررسی روشها و فنون جغرافیا در پایه‌های گوناگون تحصیلی بپردازد.

لطفی: انتظار می‌رود که بهترین شیوه‌های نوین تدریس، آخرین اخبار و

لطفی: انتشار «رشد آموزش جغرافیا» نشانه اهمیت است که به تعالی رشد علم جغرافیا داده می‌شود. در این مجله، دبیران فرهیخته راهکارهای آموزشی، علمی و تجربی خود را به مخاطبان محترم ارائه می‌دهند

اطلاعات به دست آمده از پژوهشها و تحقیقات، و جدیدترین منابع و یافته‌ها را، با کنکاشی در مطالب آنها، در اختیار علاقه‌مندان قرار دهد.

رئوفی: انتشار مقالات جدید.

ریاحی: طرح سؤالات استاندارد و توضیح روش طرح این گونه سؤالات در درس جغرافیا، و آموزش نوشتن طرح درس در زمینه جغرافیا. در ضمن، تبلیغ برای بها دادن به این رشته، حتی برای معلمین لازم و ضروری است تا رشته خود را کمتر از سایر رشته‌ها، به‌خصوص رشته‌های علوم پایه ندانند.

مرادی: از مطالب و اطلاعات به‌روز بهره بگیرد؛ برای معرفی مکانها از تصاویر جذاب بیشتری استفاده کند؛ طرح درس و روش‌های نوین تدریس را در اختیار دبیران قرار دهد.

آخرین پرسشی که در این نشست مطرح شد، چنین بود: «دلایل عدم رغبت همکاران برای نوشتن مقاله در مجله رشد آموزش جغرافیا چیست؟» پاسخها در نوع خود بسیار جالب و شنیدنی بودند. شاید پاسخ به این پرسش از بهترین بخشهای این مصاحبه تلقی شود. به این پاسخها توجه کنید:

هادیان: احساس می‌شود ارتباط دبیران با مجله رشد و هم‌چنین «دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتب درسی» ضعیف است. باید بین این دو بخش پل ارتباطی ایجاد کرد. باید برای شرکت بیشتر دبیران در این امر انگیزه به وجود آورد و به این منظور، برگزاری جلسات توجیهی، با سرگروه‌های درسی در استانها و در شهرستانها مفید خواهد بود.

شهادایی: حمایت مالی و تشویق مناسب با توجه به میزان زحمت همکاران برای تهیه مقاله.

پزشکی: زمان زیادی طول می‌کشد تا مقاله‌ای که می‌فرستیم، چاپ شود. اگر تعداد صفحات آن را زیاد کنید، شاید این مشکل برطرف شود. اگر بعد از چاپ مقاله به دبیران پرداختی انجام گیرد، اشتیاق آنان را برای همکاری بیشتر می‌کند.

امامقلی: هم می‌ترسند و هم وقت و زمان کافی برای انجام این کار را ندارند. مهم‌تر از همه، سخت‌گیریهای هیئت تحریریه رشد آموزش جغرافیا در انتخاب مقاله برای چاپ است.

قنبرزاده: سعی کنید در تهیه، جمع‌آوری و تدوین مطالب مجله، از عکسهای رنگی بیشتری استفاده شود.

لطفی: ناآشنایی همکاران با نحوه ارائه مقاله علمی، آن گونه که مورد انتظار است. شاید به همین دلیل برخی مطالب بسیار دیر درج می‌شوند و یا اصلاً درج نمی‌شوند. برخی دبیران نمی‌دانند چه موضوعاتی را باید مورد توجه قرار دهند.

رئوفی: بی‌توجهی به درس جغرافیا در مدارس.

ریاحی: یکی از دلایل شاید همان کم‌توجهی به این رشته و ناکارایی این رشته باشد. زیرا نمی‌توان گفت علاقه یا فرصت یا علم لازم را ندارند.

مرادی: کمبود وقت، درگیری و مشغله فکری زیاد معلمان؛ به‌خصوص دبیران مرد.

آنچه ملاحظه کردید، گپ و گفتی با سرگروه‌های آموزشی جغرافیا در استان مازندران بود که به مناسبت نشست یک‌روزه آنها در منطقه شیرگاه، در نیمه دی‌ماه سال ۱۳۸۹ صورت گرفت. در این مختصر به هیچ عنوان قصد موشکافی و یا تحلیل نتایج به دست آمده از این گفت‌وگو مدنظر نبوده است و نظرات این عزیزان بدون هیچ کم و کاستی مطرح شد. اما اگر برای خوانندگان و یا خود این عزیزان فرصتی وجود دارد، رابطه میان سؤالات و پاسخهای ارائه شده را مجدداً مورد بررسی قرار دهند. نظرات ۹ نفر از سرگروه‌های آموزشی جغرافیا در یکی از استانهای برخوردار، با میانگین حدود ۲۰ سال سابقه آموزشی، به لحاظ اعتبار و روایی تعمیم نظرانشان به جامعه دبیران جغرافیا، قابل اعتناست و نمی‌توان از کنار آن بی‌تفاوت گذشت. به امید رفع کاستیها و تأمین نظر همه مخاطبان مجله.